

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

»Aparati« Ljubljana

Tudi v juliju uspešna proizvodnja

Izredno dober zagon, katerega si je pridobila proizvodnja v tovarni električnih aparatov v prvem polletju se je poznal tudi v juliju — prvem mesecu drugega polletja, čeprav je ta mesec že nosil vse znake dopustniškega meseca. Dinamični načrt je to zmanjšanje kapacitet sicer upošteval, vendar so bili končni rezultati visoko iznad pričakovanih. Tako smo mesečno zadolžitve v celoti izpolnili s 125,3 % in dosegli predvideno kumulativno s 100,84 %. Od tega smo načrt za potrebe domačega trga izpolnili s 123,3 %, kar da kumulativno 102,81 %, za izvoz pa s 144,9 %, kar da še vedno samo 80,66 % kumulativno.

Po posameznih skupinah izdelkov smo mesečne načrte izpolnili in prekoračili, razen pri industrijskih elektronskih napravah, kjer smo dosegli samo 43,5 % načrtovane naloge za domače tržišče in 393,5 % za izvoz. Izvozno nalogo smo morali pospešiti zaradi zaostankov, saj je kumulativa kljub tako ugodni mesečni izpolnitvi le 44,59 %. Za domače tržišče pa smo v sedmih mesecih izpolnili tudi le 76,52 % postavljene zadolžitve.

V skupini stikalnih aparatov je bila mesečna naloga izpolnjena s 179,9 %, tudi na račun zaostankov iz preteklega obdobja. Tudi tu je ku-

mulativna izpolnitev načrta še vedno nizka in je obstala na kazalniku 67,35. Ob tem smo imeli tudi nekaj izvoza, ki ni bil v načrtu, vendar je ta tako nepomemben, da bi rezultat spremenil kvečjemu za kakšno desetino odstotka.

Najplivnejša skupina zaščitnih relejev, elementov avtomatike in signalnih naprav je bila v mesecu juliju ugodno izpolnjena, za domače tržišče s 143,8 %, za izvoz pa s 130,3 %. S takšno realizacijo mesečne naloge smo poboljšali tudi kumulativne indekse in dosegli 110,44 % pri potrebah za domače tržišče in 84,15 % pri zahtevah izvoza.

Rezervni deli in usluge so v mesecu izkazali 114,2 % izpolnitve načrta, kar daje kumulativni indeks 71,04 %.

V mesecu avgustu je dinamični načrt prav tako nekoliko nižji od normale. Če bo zagon še vzdržal, kar nam pa začetek meseca potrjuje, bomo ob koncu planskega obdobja zopet lahko z zadovoljno poročali o uspehih. Če pa ob enem poudarimo še zagotovilo IC, ki nam obljublja večja naročila, oziroma specifikacije za potrebe izvoza v drugem polletju, potem upamo, da bo uspeh zagotovljen na celotnem področju in da lahko s najboljšimi upi pričakujemo tudi zaključek letošnjega leta. L.

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA

ŠIRI IN UTRJUJE

predmet in obseg poslovanja na domačem in tujih tržiščih. V smislu marketing koncepta razširja svoje področje v smeri raziskave in ekonomske propagande.

SISTEMATIČNO VODI

kadrovsko politiko in želi imeti strokovno usposobljenost vseh sodelavcev za področje marketinga.

ŽELI

vkjučiti — kot to uspešno izvajajo po vsem svetu — strokovnjake iz proizvodnje in razvoja v komercialno službo. Želi, da bi ekonomisti, inženirji itd. s svojimi bogatimi izkušnjami prispevali k še hitrejšemu razvoju podjetja v smeri marketing koncepta.

VABI

k sodelovanju strokovne delavce, ki dobro poznajo strukturo in poslovanje ZP Iskra.

IŠČE

tehnični in ekonomski kader z izkušnjami v komercialnih poslih, zunanji trgovini, vodenju podjetja itd.

PRIČAKUJE

sposobne in dinamične strokovnjake z bogatimi izkušnjami, ki bi želeli nadaljevati svoje delo v komercialni službi.

NUDI

vsem sodelavcem strokovno izpopolnjevanje doma in v tujini. Delovna mesta nudijo široko področje intenzivnega delovanja v okviru marketinga s polno odgovornostjo za določeno strokovno področje. Pri višini osebnih dohodkov se v največji meri upošteva značaj dela, izobrazba in uspeh. Nudi tudi pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov.

Ponudbe pošljite na ISKRA COMMERCE — Kadrovska služba, Ljubljana, Masarykova 15.

»ELEMENTI« LJUBLJANA

Obisk mladinske delegacije iz Manheima

Mestna konferenca ZM Ljubljana goji že dalj časa prijateljske stike z enim naj-

večjih zahodnonemških mest — Manheimom. V zadnjem času so navezali stike tudi ljubljanski sindikati. Tako je že nekaj naših in nemških delegacij izmenjalo medsebojne obiske. V programu je že skoraj obvezen ogled posameznih podjetij. Tako je tovarno elementov za elektroniko obiskala 8-članska mladinska delegacija Manheima, ki se je mudila v Ljubljani. V delegaciji so bili tako mladinci, ki so že zaposleni, kot tudi tisti, ki so še v šolah. Ob prihodu v tovarno so delegacijo pričakali svetnik direktorja tov. Deržič, predsednik sindikata tov. Ladiha, predsednik in sekretar tovarniške konference ZM tov. Godec in tov. Židan.

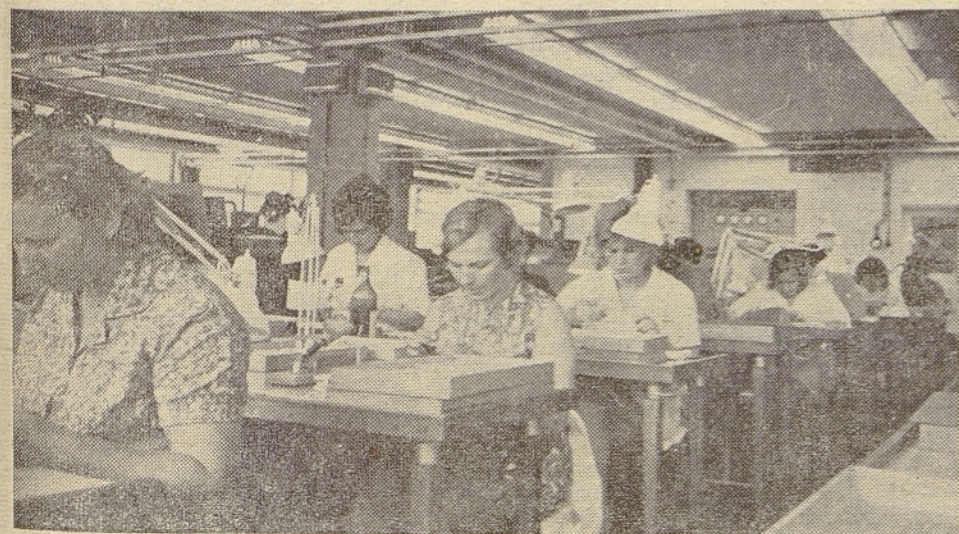
V uvodnih besedah je tov. Deržič v grobem orisal proizvodni program, organizacijsko strukturo tovarne in nježno mesto v ZP. V razgovoru je goste predvsem zanimal naš sistem samoupravljanja, zlasti organi in pristojnosti organov samoupravljanja. Vsi so se strinjali, da tak

sistem zagotavlja soodločne kolektiva o vseh problemih.

Naš sistem je bil za njih trd oreh zaradi njihovega povsem drugačnega sistema, kar se je zlasti pokazalo ob opisovanju vloge direktorja v samoupravnem sistemu, ki jim je bila najbolj nerazumljiva. Zanimalo jih je tudi, kakšne možnosti za zaposlitev ima mladina, ki konča šole, kako se strokovno uveljavlja in napreduje. Povedali so, da imajo mladi, sposobni kadri pri njih skoraj neomejeno možnost in uživajo veliko prednost. Tako pri zaposlovanju, izpopolnjevanju kot tudi napredovanju. Skratka tudi v Nemčiji so si na jasnem, da le sposobni kadri lahko v daljšem roku zagotavljajo družbi napredek.

Zatem je sledil ogled obrata »Ferite«, kjer so se pod strokovnim vodstvom tov. ing. Stajerja konkretno seznanili z delom našega proizvodnega programa.

(Dalje na 2. strani)

Tudi v tovarni »INSTRUMENTI« Otoče že delajo v novem traktu, ki so ga pred kratkim dogradili zaradi večanja proizvodnje. Prostorji so zelo lepi, svetli in moderno urejeni. Res, lepa pridobitev. Slika kaže del montažne hale v novi zgradbi. Več o tem bomo objavili v naslednji številki.

Program vsebinskih priprav na II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

Sekretariat slovenskega koordinacijskega odbora za pripravo drugega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije je pripravil obširen program vsebinskih priprav na kongres. V tem sestavku objavljamo nekaj razlogov, ki so narekovali predložitev kongresa, in kako bo sekretariat organiziral tako imenovane »okrogle mize« za osvetlevanje dilem nadaljnjega razvoja samoupravljanja pri nas in za nakazovanje možnih rešitev. Že takoj moramo poudariti, da predloženega programa vsebinskih priprav na kongres ne bo uresničeval koordinacijski odbor sam, ampak v sodelovanju z vodstvi družbeno-političnih organizacij in predstavniških organov v občinah in na nivoju republike.

Predložitev kongresa na maj 1971 je zasnovana in utemeljena, ker so dosedanje priprave opozorile na vrsto vprašanj, na katere mora kongres odgovoriti. Ni malo vprašanj, na katera ali še nimamo teoretično jasnih odgovorov ali pa so odgovori tako neenotni, da ne nudijo takorekoč nobenih možnosti za racionalno in enotno razvijanje družbeno-ekonomskih odnosov v sistemu samoupravljanja.

Če bi ostali brez odgovorov na nekatera sporna vprašanja, bi to zagotovo povzročilo počasnejši družbeni razvoj na takih področjih, če že ne stagnacijo. Sekretariat meni, da bi bila velika napaka, če bi na kongres prišli samo z dilemami in brez idej o njihovi razrešitvi. Tak velik zbor mora biti organiziran tako, da bo v tistih nekaj dneh, ko bo deloval, lahko jasno odgovoril na dileme, ki terjajo za svojo rešitev tako strokovno-znanstvene ocene kot spočetje z objektivno prakso.

Če želimo, da kongres ne bo le verifikacija, nekakšna potrditev samoupravljalške prakse, marveč in predvsem dogovor o nadaljnji idejni, teoretični in praktični poti za uveljavljanje samoupravljanja, potem moramo terjati, da bo kongres odgovoril vsaj na osnovne dileme, ki se nanašajo na ključna vprašanja nadaljnega razvoja družbeno-ekonomskih odnosov v ožjem smislu. Menimo, da se kongres ne more zadovoljiti samo s kritiko različnih nesprejemljivih predlaganih rešitev, ampak mora že med pripravami tudi zagotoviti, da se ovrže in kritično ocenjene ideje zamenja z novimi, sprejemljivimi rešitvami.

Sklep o odložitvi kongresa pa je sprejemljiv le pod pogojem, če bodo naše prihodnje aktivnosti, naše priprave na kongres usmerjene predvsem v iskanje večinskih sprejemljivih ter idejno in teoretično utemeljenih odgovorov na vprašanja, ki nam jih je zastavila družbena praksa. Razumljivo je, da si ne delamo iluzij, kako je možno za vsa tako imenovana odprta vprašanja predlagati kongresu dokončne in za vse čase veljavne odgo-

vore, ker razvoj sam odpira vedno nova vprašanja. Pripravi pa smo, da je možno v predkongresnih razpravah priti do zadovoljivih odgovorov in najmanj do predlogov v več variantah za večino vprašanj, ki so sedaj najbolj aktualna. Kongres bo imel v tem primeru poleg drugega tudi nalogo verficirati take predloge in ideje. Zavedati se moramo, da so jasni teoretični odgovori obenem najboljša osnova za racionalno družbeno prakso in da je idejno-teoretična jasnost najboljša osnova za napredek, ko samoupravljalci take ideje sprejmejo za svoje.

Sekretariat poskuša zato dati s programom predkongresnih aktivnosti osnovo za delo vseh dejavnikov, ki so se dolžni pripravljati na kongres. Cilj tako zastavljenih priprav je izoblikovati družbeno, ekonomsko, sociološko in pravno oceno posameznih elementov samoupravne prakse v delovnih organizacijah in v enaki meri tudi v drugih asociacijah in skupnostih, kjer so take ocene potrebne. Takšne ocene in predlogi ne morejo nastati mimo že uveljavljenih konkretnih rešitev, torej mimo prakse. Stremeti moramo, da bomo od posamičnih ocen prišli do splošnih ugotovitev, ki bodo sprejemljive za vse delovne organizacije oziroma za vso družbeno skupnost.

Program smo poskušali zasnovati tako, da vključuje vsa tista vprašanja, na katera bi morali na kongresu jasno odgovoriti. Mimo drugih so to vprašanja dohodkovnega sistema, ki po priznanem delovanju zakonitosti trga še ne zagotavlja družbeno racionalnega prelivanja sredstev iz delovne organizacije v delovno organizacijo, iz panoge v panogo in še zlasti ne iz oddelka, ki proizvaja sredstva za proizvodnjo, v oddelek, ki proizvaja blago za potrošnjo ter obratno. Gre torej za vprašanja družbene razširjene reprodukcije.

Kongres bi moral odgovoriti tudi na vprašanje, kaj je z združevanjem in prelivanjem tistega dela dohodka, ki ga imajo v svojih skladih posamezne delovne organiza-

cije, trenutno pa niso zainteresirane, da bi ga vlagale samo v lastno razširjeno reprodukcijo. V tej zvezi pomeni že oviro za razvoj tudi nejasen odgovor na vprašanje, kakšen je odnos med opredmetenim in živim delom.

Eno od pomembnih vprašanj je, kako uskladiti samoupravljanje v delovnih organizacijah horizontalno samoupravljanje z vertikalno organiziranim političnim sistemom v občini, republiki in zvezi. Priprave na kongres in tendence, da bi se kongres institucionaliziral kot forum in podobno, naj bi se tako institucionalizirale tudi konference samoupravljalcev po komunah, kaže na nesprejemljive vzporednosti in najmanj na nujnost, da skupščinski sistem razvijamo in uskladimo s samoupravno strukturo naše skupnosti.

Zadovoljivih odgovorov nimamo tudi na nekatera druga vprašanja, kot so institucionalizem samouprave v delovnih organizacijah, ureditev odnosov pri vlaganju tujega kapitala, funkcija družbenega dogovarjanja itd., itd.

V času priprav na II. kongres bomo sodelovali tudi v številnih javnih razpravah o predlaganem srednjeročnem načrtu gospodarskega razvoja, ki predvideva ukrepe za rešitev konkretnih sistemskih vprašanj. Zato vsebinske priprav na II. kongres ne vključujemo vprašanj, ki jih bo sprejeti srednjeročni načrt moral rešiti, oziroma ki bo moral prevideti načine njihovega razreševanja.

Sekretariat predlaga, da o temah, ki so vključene v program, organiziramo tako imenovane »okrogle mize«.

(Dalje na 7. strani)

Obisk mladinske delegacije iz Manheima

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po ogledu smo naše goste odpeljali na Bled, kjer je bilo v Počitniškem domu ISKRE pripravljeno kosilo. Razvil se je pristrčen pogovor. Ker so bili mladinci očitno antimilitarističnega svetovnega nazora, je beseda stekla tudi o sluzenju vojaškega roka, ki se mu v Nemčiji lahko na več načinov izogneš: da se obvežeš dve leti delati zastonj, npr. v domu za onemogle, bolnicah itd., ali da se obvežeš deset let prostovoljno sodelovati pri gasilcih, RK itd., ali pa da greš za dve leti v nerazvito državo, kjer dobivaš redno plačo, poleg tega pa dobiš doma v Nemčiji 200 DM mesečnega nakazila na hranilno

Poziv vsem predsednikom DS delovnih organizacij ZP Iskre

Glede na važnost novega statuta ZP ISKRA, ki je v obravnavi, pozivam vse predsednike delavskih svetov organizacij ZP, da v svojih organizacijah skrbno pregledajo ves material, ki je bil podan v obliki predloga s strani odbora za poslovno politiko ZP in resolucije družbeno-političnih organizacij.

Delavski sveti vseh organizacij naj na svojih sestankih snov preštudirajo in dajo svoje predloge oz. naj zavzamejo določena stališča.

Če bodo stališča vseh delavskih svetov in s tem organizacij jasna, bo imel DS ZP mnogo lažje delo pri sprejemanju novega statuta ZP.

Ob tej priliki se obračam na vse organe delavskega samoupravljanja in vse člane kolektiva ISKRE, da se polno angažirajo in pomagajo pri izdelavi takega statuta, ki bo omogočil hitrejši in vsestranski napredek celotne ISKRE in vsake delovne organizacije posebej.

PRESEDNIK DS ZP ISKRA:
ZDRAVKO TEKAVEC, ing.

TV telefon - za sedaj samo za najbogatejše

V začetku tega meseca so uvedli v Pittsburgu televizijske telefone. Precej dragi so: če upoštevamo mesečno naročnino 160 dolarjev in instalacijske pristojbine 150 dolarjev, so nedosegljivi ysem, razen tistim najbogatejšim. »Bell Telephone« trdi, da bodo nove naprave lahko izkoriščali — razen za sporočila med štiriimi očmi — tudi za prikaz kompiuterskih kartic in tabel. Protitrustovske omejitve bodo verjetno preprečile družbi »Bell Telephone«, da bi razvila možnosti novega telefona do logičnega konca, se pravi, da bi delal kopije tekstov in slik z ekrana. Tehnično bi bilo to možno že sedaj.

Ker ni na voljo trakov zadostne širine, bo to vplivalo prav tako na razširitev »slikofona«, vsaj tako dolgo, dokler ne bo »Bell Telephone« razvil proizvodnjo širokih trakov — do konca leta 1970. Do tega časa se bodo izumitelji televizijskega telefona ubadali z obstoječimi problemi sistema: v New Yorku jih ne morejo vpeljati, ker se Manhattan bori s problemom, kako obvladati nepričakovani porast prošenj po navadnih telefonskih priključkih. Do leta 1971 bo prišel sistem do New Yorka, a malo pozneje tudi do drugih mest.

Pred letom 1980 cena TV telefona ne bo toliko nizka, da bi ga lahko uvedli v vse domove: toda prišel bo konec stoletja, ko bo prav tako poceni kot navadni telefon. Toda precej pred tem bo »Bell Telephone« ponudil tržišču tudi telefonske fotografije v barvah.

(The Economist, julij 1970)

knjižico. Povedali so, da se precej poslužujejo teh možnosti, zlasti slednje. To očitno kaže, da se mlada generacija razlikuje od starejše, ki je po njihovih besedah še precej militaristična, vendar so dejali, da Nemci v glavnem podpirajo odpiranje na Vzhod in priznavajo Brandta, kot enega najboljših nemških kanclerjev.

Ob vprašanju, kaj jim je v Jugoslaviji najbolj všeč, so se enodušno izjavili za vodenje naše neblokvske politike, ki v Nemčiji uživa velik ugled. Seveda niso pozabili pohvaliti naših prirodnih lepote in komaj čakajo, kot so dejali, da odpotujejo najprej na morje, ki se jim po bese-

dah tistih, ki so že bili pri nas, zdi najlepše.

Po kosilu se je predstavnik delegacije zahvalil za prijeten sprejem in nam podaril zajetno knjigo o zgodovini nemških sindikatov.

Vroče sončno popoldne nas je seveda zvalilo, da smo zaplavali v vodo Blejskega jezera, kjer smo preživeli ostarek popoldneva. Navdušene nad lepoto Bleda, smo goste popeljali okoli jezera in na grad, kjer so se pred odhodom še pokrepčali.

Polni novih vtisov smo se proti večeru pripeljali v Ljubljano, kjer smo si zaželeli »nasvidenje« in se pri srčno poslovili.

Godec

Racionalizatorstvo v »Elektromehaniki«

V zadnjem trimesečju je komisija za izboljšave in koriste predloge v »Elektromehaniki« obravnavala prijavljene predloge, iz katerih je razvidno, da so naši racionalizatorji še budni. Vedno se najdejo nekateri člani kolektiva, ki z izboljšavami na raznih osodjih, pripravah itd. omogočajo večjo ali bolj sodobno tehnologijo. Sicer je ta pojav normalen, ker ima še tako dobro zasnovana ideja po službeni dolžnosti lahko določene pomanjkljivosti. V takem primeru rešujejo probleme največkrat ljudje iz proizvodnje, ki imajo dosti izkušenj na tem področju.

Ne smemo pa prezreti tudi strokovnjakov v razvoju, ki z dobro zamisljivo lahko rešijo problem tako, da odpade potreba po odkupu licence. Tukaj imam v mislih izum ing. Zadravca, ki je v razvoju števca oziroma pri stikalni uri izumil pri malih sinhronih motorjih pomožno vrtilno polje s polariziranim namagnetanjem rotorja. Ker je ta rešitev pomembna za domačo proizvodnjo in izvoz, je bil ing. Jure Zdravec nagrajen z 2000 N din kot akontacijo do končnega obračuna.

Za razne izboljšave in koristne predloge so bili nagrajeni še naslednji racionalizatorji:

Tov. Miha Kern iz poskusne proizvodnje in ing. Jurij Zdravec, sta za sodobno tehnologijo pri umerjanju enofaznih sinhronih motorjev, prejela enkratno nagrado vsak 1000 N din.

Tov. Ciril Markič, mojster v MTE, tov. Jože Erlah, vodja kontrole v MTE in Jože

Mali, tehnolog za MTE, so skonstruirali in izdelali poseben justirni konjiček, s katerim je omogočeno pravilno justiranje in kontrola smernih igel pri koordinatnem stikalniku. Zato so prejeli skupno nagrado 1.500 N din.

V oddelku »Škarje«, obrata ATN so tovariši Trpe Sofranievski, Jože Režonja, Janez Perčič, Marjan Volčjak in Alojz Jerše, s kolektivnim varčevanjem odpadnih pasov pločevine in pertinaksa prihranili cca 35.000 N din. Za koristno akcijo je bil vsak navedeni tovariš nagrajen z 800 N din.

Tov. Alojz Dolžan, zaposlen kot vodja odpreme v obratu ATN, je z uporabo zastarele in neuporabne kartonske embalaže prihranil 22.889 N dinarjev ter je zato prejel premijo 1620 N din.

Marjan Derlink, mojster tehnične kontrole v obratu ATN in tov. Franc Plevčak, podmojster na liniji ploščatih relejev, sta izboljšala merilno orodje za kontrolo relejnih peres in zato prejela skupno nagrado 300 N din.

Tov. Marko Pavlin, mojster v galvaniki obrata ATN, je za izboljšavo tehnološkega postopka pri razigljanju kontaktnih puš prejel premijo 1.060 N din.

Tov. Jože Mesec iz ročne orodjarne, je za več izboljšav na polavtomatskih orodjih, s katerimi se izrezujejo relejna peresa, prejel enkratno nagrado 1100 N din.

Tov. Time Poljka iz ročne orodjarne, je izboljšal orodje, s katerim se izrezujejo jedra za ploščati rele ter zato bil nagrajen s 500 N din.

Tov. Ciril Markič je kot mojster na traku koordinatnega stikalnika vpeljal način popravila smernih palic in v ta namen izdelal posebno orodje, za prizadevnost je bil nagrajen s 300 N din.

Tov. Jože Košir je kot orodjar v obratu ATN izboljšal orodje za izrezovanje distančnih listov in s tem zmanjšal izmet do 40 odstotkov. Povečal je tudi trdoto oziroma odpornost proti obrabi. Za navedeno izboljšavo je prejel enkratno nagrado 800 N din.

Tov. Jernej Nunar, zaposlen kot mojster v proizvodnji obrata stikal, je za izboljšavo tehnološkega postopka pri oseh pakatnih stikal prejel premijo 1.004 N din.

En predlog ni bil pozitivno rešen, ker ni izpolnjeval pogojev za ekonomično proizvodnjo.

SK

Razpis štipendij

ISKRA COMMERCE
LJUBLJANA

v Združenem podjetju Iskra Kranj
Ljubljana, Kotnikova 6

RAZPISUJE

tri enoletne štipendije za študijsko izpopolnjevanje v ZDA

Iščemo mlade diplomirane ekonomiste, ki bi želeli izpopolniti svoje znanje z smeri marketinga — tržne raziskave.

Kandidati, ki bodo prejeli štipendije, so obvezni po končanem študijskem izpopolnjevanju v ZDA službovati v komercialni službi ISKRE.

Managerji, kdo so in koliko zaslužijo

Kje so rojeni in kakšna je šolska izobrazba ameriških in evropskih managerjev, koliko so stari, kakšne profesionalne izkušnje imajo, kakšne obveznosti imajo in koliko zaslužijo?

Britanski inštitut za raziskavo tržišča je v svoji anketi zajel 1068 evropskih in ameriških managerjev, ki so na čelu velikih podjetij. Iz te ankete povzemamo nekaj zanimivih odkritij.

Plače. Eno od vprašanj v anketi se je nanašalo tudi na dohodke po plačilnih listih, pri čemer anketiranci verjetno niso navedli tudi dohodke iz reprezentativnega fonda. Italijani in Francozi sodijo med najslabše plačane managerje, medtem ko so Nemci na prvem mestu. Več kot 62 odstotkov Italija-

nov zasluži manj kot 36.000 dolarjev mesečno, medtem ko je samo 34 % Nemcev pod tem nivojem. Če upoštevamo velikost podjetja, potem so Angleži na najnižji stopnici: samo 25 % britanskih podjetij ima dohodek manjši od 40 milijonov dolarjev na leto, vzlic temu pa več kot 40 % najvišjih vodilnih zasluži manj kot 24.000 dolarjev na leto. V italijanskih podjetjih enake velikosti je 35 % Italijanov plačanih tako kot Angleži, Francozov pa komaj 11 %.

Poreklo. Več kot tretjina vodilnih je rojenih v velikih mestih. Pri anketiranih Italijanih jih je 42,3 % rojenih v mestih srednje velikosti in samo 8,2 izvirajo iz vasi. Ta odstotek je precej manjši kot v drugih deželah. Popreček za managerje iz drugih dežel, ki so rojeni na vasi, znaša 24,8 odstotkov.

Strokovna usposobljenost. Na prvem mestu so Francozi, ki prednjačijo ne samo pred Evropejci, temveč tudi pred Američani. Od francoskih managerjev jih ima 89 % eno ali več diplom. Sledijo jim Belgijci (85), Američani (83,8), a med Italijani

(Dalje na 6. strani)

Kadrovska politika v delovnih organizacijah

(Nadaljevanje in konec)

Kot smo že navedli v prejšnji številki, objavljamo v tej številki kratek povzetek o vlogi in nalogah ZKS na področju kadrovske politike. Dotaknili se bomo le sklepov, ki govorijo o uveljavljanju kadrovske politike v družbeno-političnih skupnostih in delovnih organizacijah ter nalogah ZK. Sklepi se nanašajo tudi na ZK in metode za uveljavljanje kadrovske politike znotraj samoupravnih odnosov, kadrovske politike v ZK kot pogoj za njen vpliv na družbeno kadrovsko politiko ter na naloge članov ZK v družbeno-političnih organizacijah pri uresničevanju kadrovske politike.

V poglavju, ki ga obravnavamo v tem članku se navaja, da je v boju za družbeno in gospodarsko reformo, za samoupravni socializem in vodilno idejnopolitično vlogo Zveze komunistov ustrezna kadrovska politika temeljni pogoj za uspešen razvoj. Zato moramo komunisti pogosteje ocenjevati, v koliki meri je postala kadrovska politika področje javnih samoupravnih odločitev in koliko so postali njeni nosilci delovni ljudje.

Kadrovsko politiko v družbeno-političnih in delovnih skupnostih je treba koncipirati na zahtevah družbene in gospodarske reforme ter na osnovah njihovih razvojnih programov. Znanje postaja na vseh ravneh osnovni in odločujoči dejavnik uspešne-

ga razvoja, ustrezno število, ustrežna izobrazba in usposobljenost ter ustrežna struktura kadrov pa so elementi, ki vse bolj odločilno vplivajo na proizvodnjo in samcpraviljanje. Iz te ugotovitve izhaja obveznost komunistov, da nenehno opozarjajo na pomen znanja za prihodnost naše samoupravne družbe in da se zavzemajo za njegovo uveljavitev na vseh področjih družbenega življenja.

Uveljavitev stališč o kadrovski politiki v družbeno-političnih skupnostih in delovnih organizacijah je odvisna predvsem od naslednjega reševanja naslednjih vprašanj: (Navajamo le nekatera)

1. da pri programiranju razvoja delovnih organizacij in družbenoekonomskega razvoja družbeno-političnih skupnosti upoštevamo kadrovske pogoje in potrebe;

2. da kadrovska politika postane temeljni element, na

črtovanje kadrov pa sestavni del srednjeročnih in dolgoročnih razvojnih programov družbeno-političnih skupnosti in delovnih organizacij;

3. da ustvarjamo potrebne pogoje za nadaljnje uspešnejše uveljavljanje načela selekcije in rotacije. Ena izmed ovir za njihovo uspešnejše uveljavljanje je neizdelan sistem ustreznega zaposlovanja oziroma iskanja ustreznega dela za ljudi, katere naj bi zamenjali. Pri tem moramo skrbeti za take rešitve, ki bodo omogočale posameznim v polni meri uveljaviti svoja znanja in izkušnje;

4. da vplivamo na temeljito reformo in uskladitev programov vzgoje in izobraževanja, z doseženo stopnjo razvoja proizvajalnih sil in samoupravnih odnosov;

5. optimalno zaposliti strokovnjake je naloga, ki jo po-

stavlja dinamika nadaljnega družbenega razvoja. To nalogo bo moč uresničevati z izboljševanjem možnosti za uveljavljanje in izkoriščanje znanja, z uporabo metod intenzivnega gospodarjenja, z boljšo organizacijo dela, z ustreznim delovnim vzdušjem in dejanskimi samoupravnimi odnosi in ustreznim nagrajevanjem, pri čemer imajo pomembno vlogo strokovnjaki sami. To bo omogočilo vzroke težavnih kadrovskih situacij v delovnih organizacijah ter omejilo odhode ljudi v tujino;

6. vzpostaviti sistem stalnega usposabljanja delavcev na vseh ravneh in vseh smereh kot temeljno spodbudo za nadaljnji strokovni, znanstveno-tehnični in kulturni dvig delovnega človeka ter družbe sploh. Za zadovoljitev teh potreb delovnega človeka je potrebno usposobiti ves sistem šolskega izobraževanja.

Učinkoviti vodilni — kaj je to?

Piter Drucker, avtor knjige »Učinkovit vodilni« pravi, da je zares nemogoče razlikovati po tipu, osebnosti in talentu učinkovitega vodilnega od neučinkovitega. Eni so ekscentrični, drugi pretirano točni, tretji pa so venomer zaradi česa v skrbeh, četrti so zelo šarmantni in topli, peti pa imajo toliko lastne fiziognomije kot zmrznjena polenovka. Nekateri zelo resno preučujejo in so zelo učenj ljudje, drugi pa so komaj pismeni. Vzlic temu pa obstaja pet ukoreninjenih navad v mišljenju, ki so skupne vsem učinkovitim vodilnim delavcem:

- znanje, kako se čas učinkovito izkoristi,
- večja usmerjenost na dobiček, oziroma na pričakovane rezultate kot pa na delo, ki ga je treba opraviti;
- koncentriranost na vprašanje: kako zbrati delovno silo določene organizacije in jo napraviti produktivno;
- določitev prave prioritete poslov;
- znanje kako storiti učinkovito odločitev.

Teh pet navad karakterizira učinkovitost vodilnega uslužbenca, ki je dolžan storiti nekaj, kar fizičnemu delavcu ni treba: namreč zagotoviti učinkovitost. Največja modrost, ki je ne moremo usmeriti v akcijo, je nesmiselna, pravi Drucker v svoji knjigi.

Znanje kako uporabiti na učinkovit način čas se začne s spoznanjem, za kaj ga dejansko zapravljamo. —Mi-

ISKRA — Tovarna elementov za elektroniko LJUBLJANA, Stegne

želi zaposliti v svojem obratu ŽARNICE, Ljubljana, Kotnikova ul. 16

KD elektromehanika
za vzdrževanje električnih naprav;

Več KD strojnih ključavničarjev, ali KD finomehanikov, ali KD orodjarjev
za vzdrževanje proizvodnih naprav.

Zaželeno je vsaj nekaj let prakse. OD po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov tovarne. Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah pošljite v 15 dneh od dneva objave razglašja na Kadrovske soc. oddelek Ljubljana, Stegne 17, ali se osebno zglasite v obratu »Žarnice« Ljubljana, Kotnikova 16.

Tov. Marija Pogačnik iz obrata ATN nas je pred kratkim zapustila in odšla v zasluženi pokoj. Slovo je bilo prisrčno. Za darila in dobre želje se je upokojenka iskreno zahvalila, mi pa ji želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

»Elementi« Ljubljana

Prijateljsko srečanje upokojujencev

Sindikalna podružnica tovarne »Elementi« vsako leto prireja prijateljsko srečanje upokojujencev. Tudi letos je organizirala dne 11. 7. srečanje v Rogu — Baza 20. Velika večina upokojujencev se je udeležila srečanja, in jim ni bilo žal, ker je dan bil izredno lep, kot nalašč za prijeten izlet.

Iz Ljubljane smo se z avtobusom odpeljali do Žužemberka, kjer so se pridružili upokojujenci iz obrata »Keramnični kondenzatorji« s svojim kombijem in harmonikašem. Ob zvokih vesele harmonike smo se odpeljali v Rog do nove planinske kočice,

kjer so nas že čakali upokojujenci iz obrata »Upori« Sentjernej. Tov. Janez Gliha je na kratko orisal razvojno pot tovarne ter obratov »Upori« in »Kondenzatorji«; slednji je pred kratkim slavil 10-letnico obstoja. Posebno je podčrtal nastanek teh obratov, ki so začeli svoje delo v neprimernih prostorih z majhnim številom ljudi in zrasli danes v važne dejavnike gospodarstva tega kraja. »Naši upokojujenci so s svojim delom mnogo doprinesli k razvoju, zato menimo, da je dolžnost sedaj zaposlenih, da jih ne pozabijo, in da vidijo, da tudi oni ne

bodo pozabljeni, ko bodo prišli v zasluženi pokoj! — je zaključil tov. Gliha. Nato je znani in odlični šentjernejski oktet zapel nekaj partizanskih in narodnih pesmi, ki so marsikomu prikradle solze ganotja v čudovitem okolju. Izredno lepo vreme, prijetno vzdušje, pesem, ki vzbuja plemenita čustva — to je doživetje, ki ga ni mogoče pozabiti. Vse prisotne so postregli z okusno malico, prisotni upokojujenci pa so prejeli tudi simbolično darilo 100 din.

Odpravili smo se v Bazo 20. Tam nam je vodič opisal (Dalje na 6. strani)

V ta namen je potrebno sodelovanje delovnih organizacij med vzgojno izobraževalnimi ter drugimi ustreznimi ustanovami;

7. spodbujati moramo, da se bodo integracijski procesi izražali tudi na področju kadrov, saj le-ti pomenijo nujen pogoj za boljše izkoriščenost raznih strokovnih potencialov. Povezovanje strokovnih delavcev iz raznih delovnih organizacij omogoča popolno izkoriščanje njihovega znanja, sposobnosti in njihovih delovnih izkušenj pri reševanju vprašanj v posameznih, zlasti v manjših delovnih organizacijah in družbeno-političnih skupnostih. Organizirano povezovanje strokovnjakov je še posebej pomembno za manj razvita področja kot ena izmed oblik naporov za hitrejši razvoj teh območij;

8. ker so materialne možnosti pomemben dejavnik v

odločanju mladih za nadaljnji študij, mora biti sistem štipendiranja tudi v prihodnje eno od osrednjih sredstev družbene kadrovske politike. S kar najučinkovitejšim družbenim dogovarjanjem je potrebno bistveno izpopolniti sedanji sistem materialne pomoči; doseči bi morali krepitev štipendijskih skladov, izpopolniti in objektivizirati merila za podelitev štipendij, upoštevati perspektivne potrebe in uveljaviti tudi večje možnosti študijskih posojil; z načrtno štipendijsko politiko bo mogoče doseči tudi primernejšo socialno in regionalno strukturo dijakov in študentov.

Da bi dosegli nadaljnje kvalitativne premike v kadrovski strukturi delovnih organizacij sji je potrebno prizadevati zlasti v naslednjih smereh:

1. komunisti v delovnih organizacijah morajo nada-

ljevat idejnopolitični boj za uveljavljanje spoznanj o ključnem mestu in odločilni vlogi človeka v vsaki proizvodnji in v vsakem delovnem procesu;

2. zveza komunistov mora spodbujati in doseči povezanost samoupravnih dejavnikov kadrovske politike znotraj delovnih organizacij. Doseči je treba maksimalno koordinacijo med dejavniki kadrovske politike in istočasno zagotoviti njihovo odgovornost za maloge na kadrovskem področju, ki pa morajo biti jasno definirane;

3. v delovnih organizacijah moramo doseči, da bo kadrovska politika jasno opredeljena in vgrajena v samoupravne akte, kar je tudi v skladu z realizacijo 15. ustavnega amandmaja. Pri tem je treba zagotoviti, da bo strokovno pripravljena in sprejeta od celotnega kolektiva, saj gre za bistveno

vprašanje življenjskega interesa vseh delovnih ljudi v kolektivu in ni le naloga posameznih dejavnikov.

4. delovne organizacije morajo stalno proučevati svojo kadrovsko strukturo ter jo prilagajati potrebam razvoja in interesov delovnega kolektiva ter nalogam in vsebini dela. V ta namen je treba stalno izpopolnjevati sistemizacijo delovnih mest in skrbeti, da so v njenem okviru jasno nakazani kriteriji, načini in možnosti napredovanja zaposlenih.

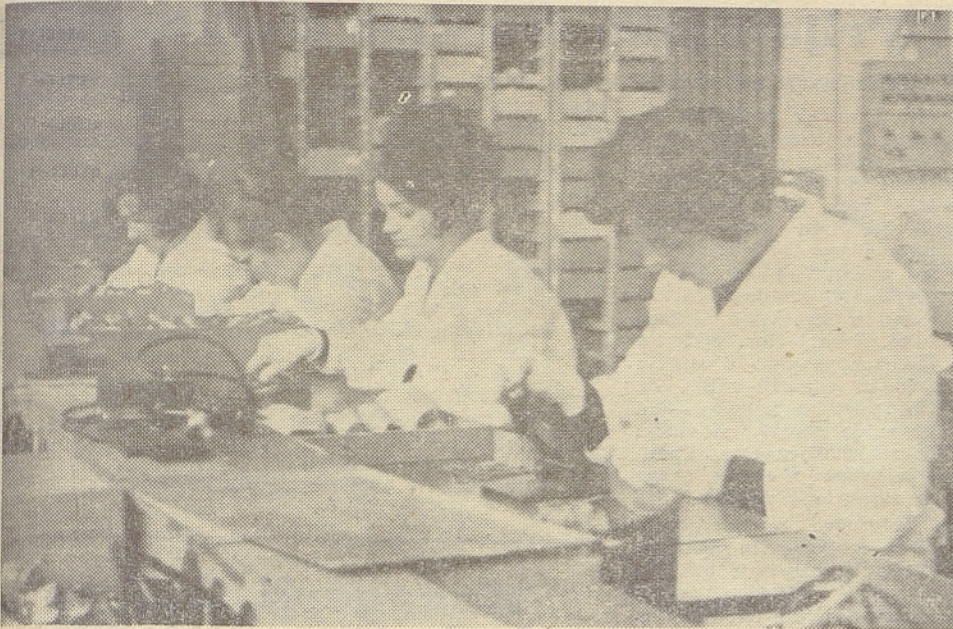
5. komunisti v delovnih organizacijah morajo biti pobudniki in nosilci prizadevanj po kontinuiranem in sistematičnem idejnopolitičnem izobraževanju vseh zaposlenih. S tovrstnim izobraževanjem ustvarjamo enega izmed pomembnih pogojev za vključevanje delovnih ljudi v družbeno-politično in samoupravno aktivnost;

6. doseči je treba kontinuirano planiranje kadrovskega potreb znotraj sleherne delovne organizacije v skladu z nadaljnjim razvojem. Ti plani morajo biti vgrajeni v sam razvojni program, zajemati pa morajo vse elemente celovitega načrtovanja kadrov;

7. delovne organizacije morajo še nadalje ostati pomemben nosilec štipendiranja in kreditiranja. S povečano načrtnostjo, razširitvijo baze štipendiranja, z večjim upoštevanjem elementov socialnih razlik in realnih stroškov študija bomo povečali učinkovitost štipendijske politike kot temeljnega sredstva kadrovske politike v delovnih organizacijah;

8. za nadaljnje uveljavljanje pripravništva v delovnih organizacijah je potreben boj zoper odpore pri sprejemanju pripravnikov, potrebno je urediti pripravništvo v sa-

»ELEKTROMEHIKA« Kranj, obrat ATN — linija peres za ploščati rele

»Elektromehanika« Kranj

Perspektive razvoja telefonskih naprav

Jugoslavija spada med telefonsko najslabše razvite države Evrope in je število telefonskih priključkov na sto prebivalcev daleč izpod evropskega in tudi svetovnega poprečja. Po drugi strani pa je naša država že dosegla stopnjo srednje razvite industrijske države z močnimi tendencami po nadaljnjem razvoju na vseh področjih gospodarstva od industrije do turizma in prometa. Zaradi tega je širjenje in modernizacija telefonskega omrežja izredno pomembna.

Na področju telefonije bo torej zagotovo prišlo do močne dolgoročne ekspanzije. To potrjuje plan razvoja PTT prometa Jugoslavije in naše proizvodnje telekomunikacij-

skih naprav do leta 1975. Ta proces je življenjskega pomena za ISKRO kot enega glavnih proizvajalcev telefonskih naprav v državi. Resno smo se angažirali tudi na razvoju elektronske tehnike z lastnim strokovnim kadrom in v tesnem sodelovanju z razvojnim oddelkom v okviru ITT.

Po predvidevanjih bomo proizvodnjo telefonskih naprav povečali do leta 1975 za več kot dvakrat. Proizvodnjo javnih ATC bomo povečali celo za tri in pol krat. Prodaja elementov bo naraščala že v naslednjem letu na račun ploščatih telefonskih relejev, nato bo postopoma upadala, ker bomo vse več relejev potrebovali za poveča-

nje proizvodnje avtomatskih telefonskih central.

V zadnjih letih smo proizvodnjo povečali letno za okrog 30%. Tudi vnaprej bo proizvodnja močno naraščala. Sedanji prostori, v katerih proizvajamo avtomatske telefonske naprave, so bili dograjeni v letu 1964. Že za sedanji obseg proizvodnje so prostori znatno pretensni. Zato se je vodstvo tovarne in obrata ATN odločilo za razširitev proizvodnih kapacitet. 31. julija je bila otvoritev proizvodnega oddelka obrata ATN na Blejski Dobravi, kjer bodo izdelovali žične oblike, relejne enote in justirali releje.

Največja investicija v naslednjih letih je predvidena z gradnjo novih proizvodnih prostorov poleg sedanjih prostorov obrata ATN v Kranju. Potrebna finančna sredstva so že zagotovljena.

S pridobivanjem novih proizvodnih prostorov pričakujemo večji obseg proizvodnje, ki bo lahko v večji meri zadovoljila domače in tuje tržišče. V obdobju petih let bomo potrebovali prek 1000 novih sodelavcev za proizvodnjo avtomatskih telefonskih naprav. Skladno bo treba skrbeti za poslovne uspehe. V prvi vrsti moramo zasledovati produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost poslovanja.

Franc Fajmut, inž.

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva:
Kranj, S. s. loka
Tel. 22-221, int. 333

P. G.

ISKRA — Tovarna elementov za elektromehaniko
LJUBLJANA, STEGNE št. 17

r a z g l a š a

prosto delovno mesto

VARNOSTNEGA INZENIRJA

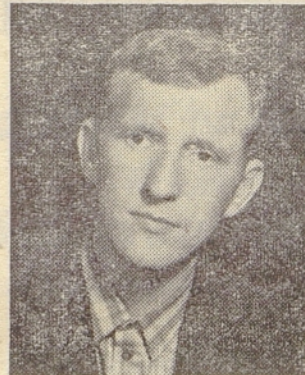
Pogoj: višja tehniška varnostna šola ali inženir strojne stroke in 5 let prakse, ter posebni strokovni izpit o varstvu pri delu.

OD-po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov tovarne. Nastop je možen takoj.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah pošljite v 15 dneh od dneva objave razglašja na Kadrovske soc. oddelek Ljubljana - Stegne št. 17.

Prevoz od centra do tovarne je preskrbljen.

Na svetovnem šahovskem prvenstvu gluhih je 4. mesto zasedel tovariš Jože Kerec

V Zavodu za avtomatizacijo srečamo lahko skromnega tovariša ob tiskarskem

stroju — Jožeta Kereca. Toda le maloštevilni vedo, da se Jože že vrsto let pridno ukvarja tudi s šahom. Njegovi rezultati so med najboljšimi v Jugoslaviji. Na republiških šahovskih prvenstvih gluhih je do sedaj dosegel že osemkrat 1. mesto. Tudi na državnih prvenstvih je dosegal vedno odlične rezultate. Letos je na tekmovanju v Zagrebu zasedel 4. mesto. Nato se je udeležil svetovnega prvenstva gluhih na Finskem. Med izbranimi šahisti vsega sveta je zasedel odlično 4. mesto, za kar mu vsi iskreno čestitamo ter mu želimo še mnogo uspehov.

»To pa je naša Pavla Krmelj« — poročajo iz Iskriinega obrata v Lipnici. Podatki: rojena 1950, dela na stroju za ozobčanje, delno v vrtnalnici in tudi drugje. Pravi da je z delom zadovoljna. Prost čas porabi za varovanje otrok, rada opravlja domača dela, predvsem pa rada kuha.

Naš počitniški dom v Poreču

Dopustniki v naših počitniških domovih zadovoljni

Misliti bo treba na povečanje kapacitet, predvsem v Poreču

Kaj pa naši počitniški domovi? ... me je pred kratkim povprašal ta in oni. Je hrana v redu, jo je dovolj, je osebje prijazno, in še in še bi se dalo govoriti o vprašanih. Čakajte, sem si dejal, ne bom šel na ogled na lice mesta, ker je to malce daleč, v enem dnevu pa tudi ne moreš napisati o počutju tistih, ki so bili, in ki so trenutno na počitnicah v naših domovih. Vprašal bom kar tiste, ki so že prišli z dopusta.

Tako sva se srečala s tov. Francetom Šilarjem, mojstrom v pomožni merilnici obrata EMI v kranjski tovarni, ki je bil na dopustu v Poreču. Razgovor je bil takle:

»Zvedel sem, da ste bili na dopustu v Poreču. Ste bili sami ali z družino?»

»Z družino oz. bolj točno, z ženo, ki je tudi zaposlena v Iskri in hčerka: Nataša in Vlasto.«

»Ste bili že večkrat tam na dopustu?»

»Letos tretjič. Čeprav letos nisem stanoval v domu, sem bil s sobo, ki mi jo je preskrbela Počitniška skupnost, kar zadovoljen.«

»Pridem na najbolj občutljivi del vprašanj: kako ste

bili zadovoljni s hrano Vi, žena in hčerki?»

»Lahko rečem da smo bili vsi zelo zadovoljni; hrane je bilo dovolj, bila je pestra in okusna.«

»Kaj pa postrežba... Je bilo treba morda preveč čakati... Kakšen odnos je imelo strežno osebje?»

»Tudi s postrežbo je bilo vse v redu. Osebje je bilo marljivo in ljubeznivo... Nimam pripomb oz. le eno: dom je premajhen. Misliti bo treba na razširitev. Veste v Poreču je lepo. Za vsakega je nekaj. Rad gledam ladje, jahte, ribiče... Plaže so blizu. Za mladino pa je zabavnega življenja tudi dovolj.«

»Kam pa drugo leto na dopust?»

»Verjetno spet v Poreču!«

Tako sva kramljala s tovarništem Šilarjem, ki je v kranjski Iskri zaposlen že 22 let. Vesel sem bil razgovora, kajti kot dolgoletni Iskraš, bi tov. Šilar prav gotovo dal kaj kritičnih pripomb na račun doma v Poreču, če bi bilo to potrebno. Iz razgovora pa je jasno, da je kritika odveč, razen tiste pripombe, da je dom premajhen. Čeprav upam, da so se tudi drugi dopustniki dobro počutili v naših domovih, ne bi bilo napak, če bi uredništvo dobilo več mnenj o počutju dopustnikov v naših domovih. Pišite, uredništvo bo rade volje objavilo prežete dopise; proti honorarju, seveda! ABC

Prijateljsko srečanje upokojujencev

(Nadaljevanje s 4. strani)

njen nastanek, značilnost posameznih barak, kdo je v njej prebival, o bojih v tem kraju in sodelovanju okoliških vasi. Med upokojujenci so bili tudi aktivni borci prav s tega področja, zato so podoživljali ta čas in ostalim pripovedovali o življenju v tem kraju v času NOB. Tako je tov. Viktorija Mrzlikar govorila o svojem delu in situaciji v Bazi 20. Ob pomankanju vsega — od hrane do obutve, od orožja do zaklonišč, so bila njihova srca prežeta z vero v zmago in svetlejšo bodočnost.

Tovarištvo se je kovalo skozi trpljenje in pomankanje. Normalno je bilo, da si slekli nogavice, čevlje, obleko ali jopo, ter dal tovarišu, ki je šel po nalogo v mrzlo, deževno in nevarno noč.

Ko je obujala te spomine, skorajda ni moč verjeti, da je vse to sama doživljala. Če pomislimo, kako smo se danes pripeljali po lepi cesti z udobnim avtobusom, postreženi s hrano in pijačo, kako smo danes oblečeni, se zdi teh minulih 25 let kot blažilo prejšnjega trpljenja. Danes lahko uživamo sadove tega boja, prav gotovo pa brez takega tovarštva kot je bilo takrat.

Tov. Anton Radešček se je tudi oglasil in pripovedoval o hudih ofenzivah, o napadih sovražnika z vseh strani, ki pa ni mogel premagati roških borcev. Bili so skoraj brez orožja, po ena puška na nekaj borcev, brez zaklonišč in brez hrane. Sovražnik je »prečesal« celo roško področje, toda postojank ni odkril. Vasi okrog Roga so bile močne straže in so vedno prek veze obveščali partizane o premikih sovražnika.

Ogledali smo si posamezne barake, se vpisali v knjigo

obiskovalcev, nakar je ponovno zapel šentjernejski oktet. Polni globokih vtisov smo se vrnili v avtobus in se odpeljali v Dolenjske Toplice na kosilo. Tu nam je tov. Gliha prebral pozdrave in dobre želje tistih upokojujencev, ki so ostali doma priklenjeni na posteljo ali iz drugih razlogov. Tudi mi smo se jih spomnili in obžalovali, da niso med nami in zaželeli, da se drugo leto vidimo.

Po kosilu smo se ob zvočnih harmonike nekajkrat zavrteli. Nekateri so izkoristili čas za kopanje v toplicah,

drugi pa so si ogledali okoličico. V slovo nam je še enkrat zapel šentjernejski oktet, nakar smo se pripravili za odhod proti domu.

Ni bilo upokojujencev, da ni izrazil zadovoljstva in željo, da se še srečamo. Besede zahvale tov. Pruška, so bile odraz naše hvaležnosti, da kot upokojujenci nismo pozabljeni, zato gre zahvala samo upravnim organom, vodstvu in sindikatu tovarne. Kolektivu iskreno želimo še mnogo delovnih uspehov in dobrih odnosov tudi vnaprej!

Na svidenje čez leto dni!

Managerji, kdo so in koliko zaslužijo

(Nadaljevanje s 3. strani) je 77,8 odstotkov takšnih z diplomami.

Najnižji odstotek med diplomiranimi imajo Angleži, 40,2%. Razvrstitev po vrsti izobrazbe kaže, da je 51% Evropejcev končalo fakultete tehnične ali kakšne druge smeri, medtem ko je 35 odstotkov končalo ekonomsko in 14% pravno fakulteto, oziroma diplomiralo na fakultetah za družbene vede.

Leta službe. — Koliko let delajo anketirani vodilni v svojih podjetjih? Poprečne službenih let znaša v teh podjetjih 18 za Evropejce in 22,7 za Američane. Več kot 45 odstotkov Američanov dela v istem podjetju več kot 20 let pri Evropejcih pa 45%. Pri Italijanih in Zahodnih Nemcih je število let najmanj vplivalo na njihovo kariero: več kot dve tretjine italijanskih managerjev je manj kot 20 let v istem podjetju. Tudi starostna doba italijanskih managerjev je nižja kot v drugih deželah.

Ali delajo vodilni podjetji samo za svoje podjetje, ali pa imajo tudi druge naloge?

Odgovori so očitno v zvezi s finančno strukturo industrijskih skupin v raznih deželah, kjer včasih akcionarске zveze podjetniških skupin omogočajo, da ima ista oseba več kot eno zadolžitve. V poprečju več kot 26% evropskih managerjev nima zadolžitve izven podjetja. V Ameriki znaša ta odstotek 21%, kar meri na večjo medsebojno povezavo med podjetniškimi grupacijami. V Evropi je odstotek šefov brez drugih zadolžitve naslednji: v Franciji 6,4%, v Britaniji 41,2%, v Zah. Nemčiji 43,3%, v Belgiji 14,3% in v Luksemburgu 31 odstotkov.

To so vsebinski pogledi evropskega managerstva: profil, ki osvetljuje poleg že znanih tudi nekatera nova dejstva.

(Po LE MONDE)

Mi —

Pred kratkim smo ga predstavili v gasilski uniformi, zdaj pa kot kaže, v civilu in v družbi. To je vozač avtocare tov. Anton Šemrl, ki je pred kratkim odšel v zasluženi pokoj. Ob odhodu so mu sodelavci pripravili pristržno odhodnico in ga obdarili, za kar se jim je iskreno zahvalil, skupna fotografija pa mu bo spomin na slovo od Iskre.

**DOPISUJTE
V ISKRO**

Izvečki iz sklepov samoupravnih organov

ELEKTROMEHANIKA

SKLEPI 5. SEJE POSLOVNEGA ODBORA TOVARNE (25. 7. 1970)

Poslovni odbor je sprejel program proslave 20. obletnice samoupravljanja v tovarni, združeno s podelitvijo spominskih ur jubilarom, ki so že 20 let v tovarni. Za izvedbo programa proslave poslovni odbor zadolžuje kadrovske službe, ki naj o tem tudi na običajni način obvesti delovni kolektiv.

Poslovni odbor je obravnaval plan investicij za leto 1970/71 in ga z določenimi korekturami pri posameznih postavkah daje DS v potrditev.

Poslovni odbor je bil seznanjen o pogodbi o poslovno-tehničnem sodelovanju, ki je bila sklenjena med skupščino občine Jesenice in Elektromehaniko Kranj o izgradnji delovnih prostorov za razširitev obrata ATN.

Predloga za spremembo sistematizacije delovnih mest, ki jih je poslal DS tehničnih služb, poslovni odbor ni obravnaval, pač pa je predlog odstopil organizacijski službi tovarne. V skladu s sklepi samoupravnih organov iz prejšnjega mandatnega obdobja poslovni odbor ne more spreminjati obstoječe sistematizacije, razen v primerih, kadar je to povezano z organizacijskimi spremembami v poslovanju posameznih obratov ali služb.

Vse predloge za spremembo sistematizacij delovnih mest zbira organizacijska služba in jih bo v skladu z veljavnimi tovarniškimi akti upoštevala pri izdelavi nove sistematizacije za celotno tovarno za prihodnje leto.

Poslovni odbor je sprejel na znanje, da so se pričela zemeljska dela za nove proizvodne prostore obrata ATN v Kranju ter sklep odbora za osebne dohodke o pričetu izplačevanja rezervnega sklada tovarne.

SKLEPI 6. SEJE POSLOVNEGA ODBORA TOVARNE (30. 7. 1970)

Poslovni odbor je razpravljal o poslovanju tovarne v I. polletju 1970 in ugotovil naslednje:

1. Tovarna je kot celota presegla proizvodni plan za I. polletje za 10%, čeprav so posamezni obrati različno presegali svoje planske naloge. To je vsekakor uspeh, ki obeta, da bo kolektiv dosegel oz. presegel letni proizvodni plan.

2. Število zaposlenih je večje kot je določeno v gospodarskem planu. V tem obdobju

je bilo zaposlenih (poprečno) 11 oseb več kot je bilo planiranih. To je zaskrbljujoč faktor, saj se v II. polletju predvideva, da bo zaposlenih še nekaj delavcev. Poslovni odbor meni, da je povečanje števila zaposlenih možno le tam, kjer se obeta tudi višja proizvodnja.

3. Storitnost, izračunana iz vrednosti proizvodnje in poprečnega števila zaposlenih, je v primerjavi z istim lanskim obdobjem večja, saj izkazuje indeks 112 (računano po PPC). Zaskrbljujejo pa je pokazatelj, da je indeks storitnosti nižji kot v istem obdobju lani, če storitnost računamo iz poustvarjene vrednosti in poprečnega števila zaposlenih, kar kaže, da bo letos manj dohodka na zaposlenega kot v istem obdobju lani.

4. Osebnih dohodki se gibljejo v mejah, ki so bile zahtevane z gospodarskim planom.

5. Planirani stroški so bili v I. polletju preseženi za 5%. Večji stroški porabljenega materiala grejo na račun večje proizvodnje, kot je bila planirana. Zaskrbljujejo pa so stroški proizvodnih storitev. Delno gre tu za nerealno planiranje, po drugi strani pa za povečano oddajo materiala zunanjim kooperantom. Obstaja pa tudi možnost, da so bili ti stroški že v gospodarskem načrtu preniško planirani.

6. Sedanja vrednost osnovnih sredstev izkazuje le še 41% njihove nabavne vrednosti, kar pomeni, da se uporabljajo v proizvodnem procesu tehnično in ekonomsko zastarela osnovna sredstva.

7. Zelo kritično je stanje z obratnimi sredstvi. Zaloge na razredu 3 so od začetka leta narasle za okrog 5%, na razredu 6 pa za okrog 19%. Glede na akutno pomanjkanje obratnih sredstev je poslovni odbor sklenil, da bo o tem vprašanju razpravljal na posebni seji.

8. Izvoz v prvem polletju kaže 60% planiranega celotnega letnega izvoza. Obrat števec je v tem obdobju že presegel svoj letni plan izvoza; obrat telefonije in panoja kinoakustike sta tudi presegla polletni plan izvoza, dočim so nekateri obrati in panoge pod planom. Omeniti je tudi dejstvo, da gre okrog 65% vsega izvoza na konvertibilna področja.

9. Prodaja na domačem trgu je bila v I. polletju nekaj večja kot jo določa gospodarski plan. Ta presežek izvira iz večje proizvodnje, kot je bila planirana.

10. V I. polletju je tovarna ob 53% izpolnitvi proizvodnega plana dosegla 51% celotnega dohodka in 65% ostanka dohodka.

Program vsebinskih priprav na II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

(Nadaljevanje z 2. strani)

Poleg tega bodo potrebne tudi znanstvene analize nekaterih današnjih družbenih pojavov in problemov. Ob teh »okroglih mizah« naj bi sodelovali tako tisti, ki bodo prашanja lahko osvetlili idejno in teoretično, kot tisti, ki lahko odgovore argumentirajo z izkušnjami iz vsakdanje prakse. Prav zato bomo take sestanke organizirali na vseh nivojih — po podjetjih, občinah, področjih in v republiki. Tako pogojno imenovane »okrogle mize« bi morale imeti naslednje osnovne značilnosti:

1. Verificirati morajo točno opredeljeno temo, material (bodisi monografijo, sintetični material enega od štirih tematskih področij, pripravljene teze za tak sestanek itd.);

2. Razpravljati morajo predvsem o dilemah in sprejemati svoja stališča o njihovem reševanju tako z vidika teorije kot z vidika prakse;

3. Pripravljati morajo gradivo oziroma argumentirana stališča, ki bi jih po potrebi

kasneje obravnavali tudi organi družbenopolitičnih organizacij oziroma organi družbenopolitičnih skupnosti;

4. Zveznemu odboru za sklic in pripravo II. kongresa in še zlasti njegovim strokovnim skupinam ter referentom morajo posredovati svoje odgovore z zbranimi argumenti in predlagati, naj jih upoštevajo pri oblikovanju kongresnega gradiva in referatov.

Sekretariat opozarja vse dejavnike in še zlasti občinske koordinacijske odbore, da odložitve kongresa ne sme spremiti ritma priprav. Predložitev je le obveznost in možnost za večjo imenzivnost in boljše kvaliteto dela ter terja glede na zahtevnost vključevanje vseh družbenih dejavnikov. Zato sekretariat pričakuje, da bodo zlasti občinski koordinacijski odbori pripravili svoje delovne programe, ker bodo le tako lahko zagotovili dovolj množično verifikacijo stališč v praksi. Mimo tega pa pričakujemo, da se bodo v ta zahtevno delo vključila tudi strokovna društva (so-

ciološko društvo, društvo ekonomistov, pravnikov itd.).

Sekretariat je prepričan, da je treba izvoljene delegate vključiti v vse te razprave, torej ne samo v razmišljanja, ki jih bodo organizirali v njihovih volilnih enotah. Smatramo, da morajo biti delegati pripravljani na kongres tako, da bodo ob razumevanju posamičnih problemov lahko na kongresu nastopali s splošnimi problemi razvoja naše družbe. To pomeni, da delegati sicer ne smejo zanemariti izkušenj svojega kolektiva oziroma vseh kolektivov, ki jih bodo zastopali na kongresu, pri tem pa se morajo dvigniti nad praktičizem, ki ga vsiljuje ocena posamičnega. Pričakujemo, da bodo delegate tako usmerila tudi vodstva delovnih organizacij, ki naj bi spoznala, da z delnimi rešitvami ne moremo zagotoviti skladnega in celovitega družbenoekonomskega razvoja.

Sekretariat želi, da bi mu z vseh omenjenih posvetov, tudi tistih, ki jih bodo organizirali občinski koordinacijski odbori oziroma politični aktivni — posredovali povzetke stališč in predlogov za rešitev obravnavanih problemov. Kritiko dosedanjega naj spremljajo argumentirani predlogi za drugačne rešitve. Koordinacijski odbor bo v svojem biltenu posredoval ocene s takih posvetov vsem političnim aktivom in zlasti vsem izvoljenim delegatom.

ISKRA — tovarna kondenzatorjev Semič

sprejme v delovno razmerje

1. VEČ ELEKTROINŽENIRJEV

jaki ali šibki tok

za delo v razvoju, tehnologiji in proizvodnji kondenzatorjev;

2. GRADBENEGA TEHNIKA ali GRADBENEGA DELOVODJO

za investicijsko vzdrževanje gradbenih objektov, instalacij in vodenje dokumentacije.

Stanovanja so zagotovljena.

OD po dogovoru.

Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazil o strokovnosti sprejema kadrovska služba ISKRE tovarne kondenzatorjev Semič 15 dni po objavi.

ISKRA COMMERCE, Nabavna organizacija KRANJ, Oldhamska 2

prodaja na javni licitaciji

OSEBNI AVTO CITROEN DS-21

Prostornina v ccm 2100, moč: 105 KM, leto izdelave: 1967, prevoženih 140.000 km.

Izklicna cena je 30.000 N din.

Licitacija bo v torek, 18. 8. 1970 ob 8. uri v prostorih Nabavne organizacije Kranj, Oldhamska 2.

Interesenti morajo položiti kavcijo v višini 1.000 N din, po prodaji pa mora kupec plačati kupnino v celoti ali po dogovoru.

Ob 9. uri istega dne imajo pravico licitirati tudi zasebniki pod enakimi pogoji.

Dopisujte v ISKRO!

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta

TOMAŽA TOMŠETA

se zahvaljujem vsem sodelavcem TR-ATN za izraze sožalja, podarjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Lojze z družino

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moje mame

MARIJE GASPERLIN

se zahvaljujem vsem sodelavcem v delavnici za štančane dele — obdelovalnica obrata ATN, za izraze sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Cilka Belšak

Gremo na Triglav!

Planinsko društvo Iskra prireja jeseni ob zaključku sezone obiskov visokih gora dvodnevni izlet na Triglav.

V soboto 19. septembra bomo zjutraj odpotovali s posebnim avtobusom oz. s posebnimi avtobusi — odvisno od števila prijaviteljev — iz Ljubljane proti Gorenjski do Rudnega polja na Pokljuki. Tam bomo izstopili in odšli naprej peš po poti mimo Vodnikove kočice in prespali na Kredarici v višini 2500 m.

Naslednji dan v nedeljo 20. septembra se bomo povzpeli zjutraj na vrh Triglava, od tam pa odšli po drugi, zahodni poti na Dolič in naprej do Trente, kjer nas bo pred našim počitniškim domom čakal najeti avtobus.

Izlet ni preveč težka tura. Zmogel jo bo vsak, tudi nevažen planinec, ki je količkaj zmožen nekajurne hoje na dan.

Prevoz s avtobusi od Ljubljane naprej plača planinsko društvo ZP ISKRA. Vso hrano in pijačo ter prenočitno plača vsak za sebe. Prenočišče bo rezervirano v koči v naprej za vsakega prijavitelca.

Zagotovljeno je strokovno vodstvo izleta, za vrtoglave tudi spremstvo.

Izleta se lahko udeleži vsak član ZP Iskra, ne glede, če je vpisan v planinsko društvo. Edini pogoj je, da ima na izletu vsaj zasilno gorniško opremo kot so gojzariji ali močni čevlji s profilnimi podplati, vetrni jopič, topla obleka, zaščito proti morebitnemu dežju in seveda kar tudi nujno sodi zraven — koš dobre volje.

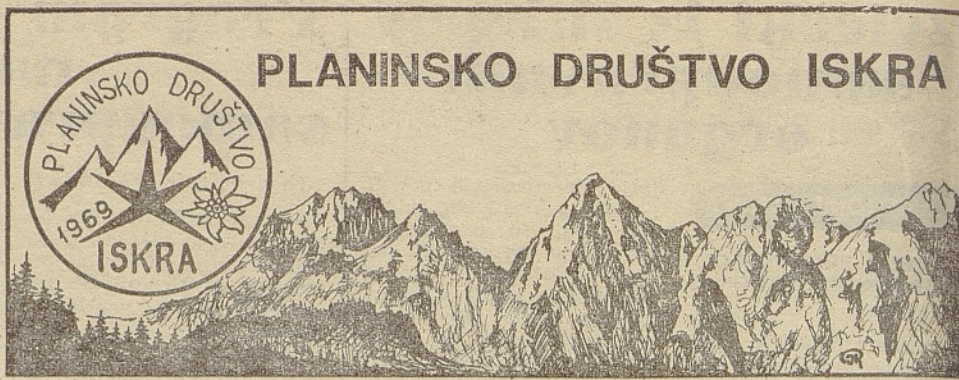
Odhod avtobusa je za sedaj v soboto zjutraj izpred osrednje stavbe Iskra Commerce na Kotnikovi 6. Avtobus se bo seveda tudi ustavil v Kranju, da bodo vstopili tisti, ki tam stanujejo. Povratek bo po dogovoru v večernih urah v nedeljo 20. septembra.

Vabimo zlasti sodelavce iz naših proizvodnih organizacij in tudi ISKRA RIZ, da izkoristijo ugodno priložnost in si ogledajo našo najlepšo goro Triglav.

Prijave pošljite približno do 10. septembra, preprosto z dopisnico vodji izleta: Marjanu Kralju, Iskra Commerce, Ljubljana, Masarykova 15.

O podrobnostih izleta bomo v našem glasilu seveda še poročali.

Marjan Kralj

PLANINSKO DRUŠTVO ISKRA

Uspel izlet na Kofce

Planinsko društvo »ISKRA« je v soboto 8. avgusta 1970 organiziralo za svoje člane izlet na Kofce nad Trzičem.

Iz Ljubljane smo se odpeljali ob 6. uri zjutraj, v prijetni vožnji smo prispeli do Trziča v pičli uri. Tu nas je čakal vodič - domačin, vnet gornik »Simen«. Nato smo se peljali po strmih gozdni poti do vojaške karavle »šija«. Od tu smo šli peš, že vsi nestrpni, do planinskega doma na Kofcah (1505 m).

Nekateri iz skupine so bili prvič na tako zahtevnem podvigu, toda z mnogo poguma in volje, da premagajo vse težave, ki so pred njimi. Pri koči smo imeli dobre polure postanka, da smo se malo pokrepčali, odložili odvečno prtljago in se tako

pripravili za vzpon na Veliki vrh (2088 m).

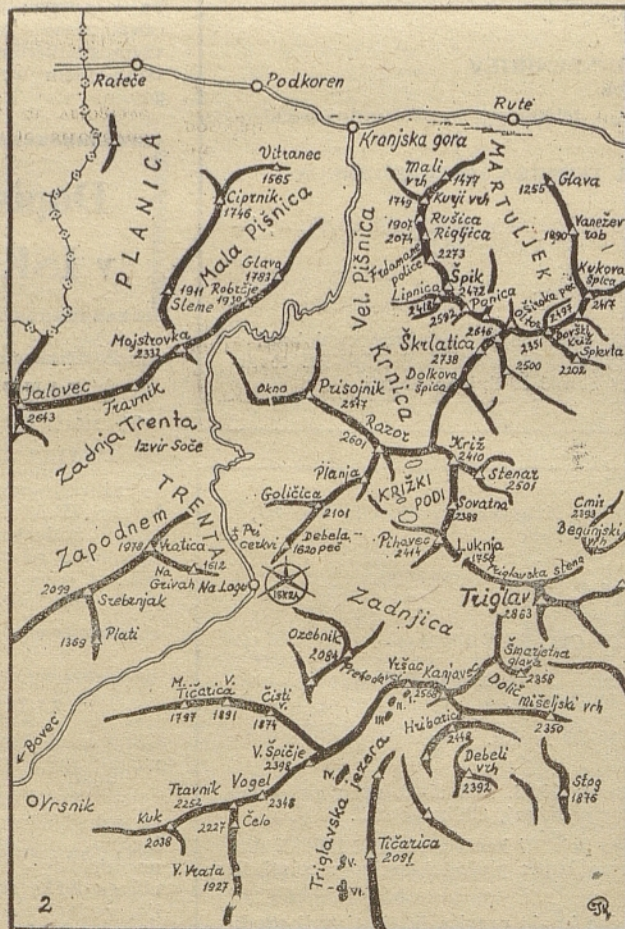
Iz kočice na Kofcah je naša skupina krenila ob pol desetih. Čez slabi dve uri so prvi že dosegli vrh, ostali pa kmalu za njimi. Ko smo se sestali na vrhu dvatisočaka, smo bili vsi zadovoljni nad uspehom in preudovitim razgledom, ki nam ga je nudil Veliki vrh. Naj omenim, da je bila v skupini članica našega društva, ki ima že več kot šest križev in pionir petih let; oba sta vse težave poti junaško, samostojno prenašala.

Po krajšem postanku na vrhu smo se po enoinpolurni hoji vsi srečno vrnili do kočice. Navdušeni nad uspehom, ki smo ga dosegli in prijetno utrujeni, smo se v koči

dobro okrepčali z okusnim kosilom in hladno pijačo. Tu smo se še malo razgledali in odpočili, nakar smo odšli do avtobusa in se odpeljali proti domu. V Ljubljano smo prispeli ob 18. uri.

Vsi smo bili enotni: »Zelimo si še takih izletov, z večjo udeležbo!«

ISKRA — glasilo delovne kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Počitniški dom Iskra v Trenti

Zanimivosti in lepote Trente

Trenta zajema tri doline: Zadnja Trenta, Zadnjica in Zgornja Soča, ki so obdane z najvišjimi vrhovi Julijskih alp (Razor, Triglav, Kanjavec, Jalovec, Bovški Grintavec, Pihavec itd). Odprta pa je le k vasi Soča.

V tem kraju je bilo od XVI. do XVIII. stoletja primitivno rudarstvo in topilničarstvo, sedaj se pa prebivalci bavijo s planšarstvom.

Trenta je kraj alpskega karakterja, izredne naravne lepote in priljubljeno planinsko letovišče. Po izgradnji ceste od Bovca čez Vršič 1620 m v času prve svetovne vojne, se je začel razvijati turizem. V bližini te ceste, pod Travnikom, je izvir Soče, ki po stopničastem terenu pada z brzami v dolino.

Tam, kjer se začne cesta ovinkasto vzpenjati na Vršič, je spomenik Julija Kugyja (1858—1944), delo kiparja Jake Savinška.

Glavno središče tega kraja je Na Logu 622 m, drugo središče pa je Pri cerkvi 713 m.